

Notat fra vtk-gruppen vedrørende senterleders notat «Skal TIK utlyse nye faste vitenskapelige stillinger?» diskutert i ledermøtet 23. januar og saksdokumentet det viser til angående TIKs kapasitet og behov lagt fram i forrige styremøte.

VTK-gruppen støtter senterleder i hans konklusjon om at TIK per i dag ikke bør utlyse noen ny fast stilling ved senteret gitt de økonomiske prognosene er slik de framstilles i senterleders notat. Vi er enig i at det er en økonomisk risiko knyttet til en eventuell slik utlysning og mener en bør være forsiktig med å stille TIK i en situasjon der de fast ansatte på permanent basis må ta inn enda mer eksterne inntekter enn i dag for å dekke senterets basiskostnader. Vi er imidlertid noe usikre på hvor gode de økonomiske prognosene som foreligger her er og hvilke antagelser/målsettinger som bør legges til grunn når det gjelder ekstern inntjening på TIK – gitt at tilslag på ekstern finansiering fra NFR/EU er en sentral suksessfaktor og faglig målsetting også i framtiden.

Det avgjørende for gruppens vurdering av at en ikke bør lyse ut noen fast stilling nå, er imidlertid behovet for en grundigere og også mer omforent beskrivelse og dokumentasjon av TIKs situasjon med hensyn til bemanning og kapasitet, men også mht satsing og utredning av muligheter på undervisningssiden. Dette knytter vi også til behovet for gode interne prosesser der det oppleves at hele senteret ivaretas. Dermed handler ikke dette bare om vanskelige beslutninger, men om prosessene for å komme fram til viktige beslutninger. Det må legges til at den pågående pandemi-situasjonen vanskeliggjør dette i betydelig grad.

1. Bemanning og plan for bemanning: En full bemanningsoversikt må legges til grunn for diskusjonen om ansettelser

Det er avgjørende viktig å ha med seg at når vi nå diskuterer behovet for ansettelser og TIKs økonomi er bakteppet for denne situasjonen en særegen suksess-historie med hensyn til faglig utvikling og innhenting av eksterne forskningsmidler som et resultat av og uttrykk for dette. Dette gjelder senteret som helhet, på tvers av forskningsgruppene. Her er vår oppgave å beskrive vtk-gruppen. Med utgangspunkt i en veldig liten fast stab har vtk-gruppen arbeidet systematisk med faglig kvalitet og utvikling av et robust forskningsmiljø, der eksterne midler konsekvent og over tid har vært brukt for å bygge det tverrfaglige feltet, teknologi- og vitenskapsstudier. Resultatet er i dag en gruppe unge talentfulle forskere sentralt plassert i feltet og med mange store langsiktige ekstern-finansierte forskningsprosjekter. Prestisjefylte prosjekter som ERC har gitt mulighet til å bygge forskningsgruppen og satse på unge forskere. Som kjent har VTK-gruppen fått tilslag på hele tre stipender for unge forskertalenter fra NFR. En av disse tre kvinnelige forskerne fikk umiddelbart ansettelse ved annet universitet, de to andre er i dag henholdsvis førsteamanuensis-vikar (og med langvarig ansettelse utover dette) og eksternfinansiert forsker i fast stilling.

Når VTK-gruppen støtter senterleders konklusjon om at det ikke lyses ut noen fast stilling nå, er det knyttet til at disse ansatte per nå i liten grad er synliggjort i det notatet som så langt har vært lagt til grunn for diskusjonen. En diskusjon om framtidige ansettelser bør synliggjøre disse som en del av staben og den nåværende bemanningssituasjonen, og dermed også med tilhørende diskusjon om karriereutvikling for slike unge forskertalenter som TIK har rekruttert, arbeidsgiveransvar og policy med hensyn til ansettelsesforhold etc. Kort fortalt bør dette inngå som elementer i en

bemanningsplan. Så lenge en bemanningsplan ikke foreligger blir en beslutning om nyansettelser prematur.

2. Kapasitet: Utfyllende og oppdatert saksgrunnlag

Som del av grunnlaget for diskusjonen om eventuelle nyansettelser er nåværende kapasitetsdiskusjon. Her er det behov for nøyaktig og oppdatert informasjon. Dokumentet som det nå vises til i saksframlegget og som ble diskutert i forrige styremøte, gjør ikke dette i tilstrekkelig grad. Per januar 2021 har vtk-gruppen tre faste og en midlertidig i ordinær kombinasjonsstilling. Vikarstillingen går ut i oktober. En av de faste har i perioden 2021-24 mer enn 50 prosent frikjøp knyttet til langvarig eksternt finansiert forskningsprosjekt (Frie midler) fra NFR, i tillegg til stort overskudd i timeregnskap som bør ned, samt allerede opparbeidet to semestre forskningstermin som skal tas ut etter avsluttet prosjektperiode (2025). Den andre av de faste har per i dag 20 prosent frikjøp de neste 3-4 årene, samt er phd-koordinator og utfører andre lederoppgaver i tillegg til veiledning og undervisning. Den tredje faste har per i dag 30 prosent frikjøp i inneværende år, hele 50 prosent i 2022 og minst 20 prosent i 2023. Utover dette har gruppen per i dag ingen tilgjengelig ressurser tilgjengelig for undervisning, veiledning, sensur og phd-utdanning. Allerede i høst opplevde vi problemer med veilednings- og sensurkapasitet og vtk-gruppen ble bedt om å bruke ressurser fra innovasjon både her og i andre evalueringssituasjoner. Situasjonen vil vanskeliggjøres framover da studentgruppen i STS i 2021 er betydelig større enn årene før, noe vi selvsagt ønsker og håper fortsetter, seks stipendiater er ventet å disputere kommende to-årsperiode og fem nye er i rekrutteringsfasen eller allerede rekruttert (i tillegg til interne). Alt dette krever veilednings- sensur og evalueringsressurser i tillegg til den alminnelige undervisningen høst og vår. Kapasitetsbehovet i vtk-gruppen vil og må avhjelpes ved utlysning av fortsatt vikar for langvarig frikjøp. Når dette er på plass vil det avhjelpe situasjonen. I tillegg kan noe gjøres ved mulige nye internfinansierte phd-er (da vi ikke lenger kan bruke eksternt-finansierte phd-er til plikt). Uten dette kan vi ikke tilby den undervisningen og veiledningen vi skal og har heller ikke kapasitet til å drive prosjektutvikling og innhente eksterne samarbeidsprosjekter som er en avgjørende side både ved fortsatt utvikling av vårt fagfelt nasjonalt og internasjonalt, samt avgjørende for å bidra til TIKs økonomi der basisfinansieringen ikke dekker faste kostnader.

3. Undervisning

Å øke undervisningstilbudet ved TIK har i mange år vært diskutert som en mulighet for å kunne øke basisfinansieringen til TIK. Her har det i de senere årene utviklet seg en rekke muligheter og initiativer, noe som er en aktiv del av diskusjonen i vtk-gruppen som er sterkt tverrfaglig sammensatt med kontakter og samarbeid på tvers av fakulteter. I den nåværende situasjonen der TIKs økonomi på kort sikt er god, foreslår vi at det settes av en strategisk pott til utvikling av initiativer og tilbud om undervisningstilbudet ved TIK (først og fremst bachelor, men også master) og at dette koples opp til pliktarbeid for en eller flere faste eller vikar.

4. Alternativt – dersom styret ønsker å gå til ansettelse nå:

Dersom det besluttes å ta en noe større risiko i retning av å lyse ut faste stillinger, bør en se noe nærmere på hvilket omfang av eksternt finansiert risiko en tar. TIKs styrke er at en har to faglig sterke forskningsgrupper, men som begge støter mot alvorlige kapasitetsutfordringer. En bør da satse likt på begge disse «beina» og dermed lyse ut to stillinger.